

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est inq[ui]rende diuinitatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

retraxit: imo et multos ad mundi septu in
 duxit inter quos quatuor fratres suos in religio-
 secū adduxit. Et cū ipi paternā domū e-
 grederetur: Guido homo genit' aduertens
 viuandū fratrem suū minimū adhuc puerū
 in platea ludentē cū pueris. Et inquit frat-
 riuarde ad te respicit omnis possessio nra.
 Cui nō puerilit' puer rōdit: Vos inquit cet-
 tū habebit: et mihi solūmō terrā relinquit:
 nō ex eā diuisistis. Hodico itaq' tpe cuz
 pte remāsit: sed frēs postmodū secur' est.
 Itē aliqñ docebat increpādo et arguēdo.
 Ad Titū. ij. Argue cū oi igno. Un post-
 eaq' p' eius q' sol' domi remāserat ad mo-
 nasteriū bti bern. iussit vbi post aliq' tē-
 pus in senectute bona decessit: Soror ei'
 in seculo nūpra etiā diuitijs et seclarijs deli-
 rjs viues cū comitatu et apparatu supbo-
 ylitatura frēs suos ad monasteriū venit
 Quā btiūs bern. grauisime increpauit dī.
 q' esset rere diaboli ad capiēdas anias: et
 sterē inuolutū: et silia. Illa aut' in lachry-
 mas resoluta sic repēte mutata est v' i me-
 dio secl' vitā duceret eremiticā. Que tan-
 de de lucētia mariti monasteriū intrauit.
 Itē cū dux' ad grātie eccl'iaz psequer: vir dī
 post missā cū corpore cbrī ignea facie ad eū
 exiit dī. Ecce ad te venit fili' h'ginitis que-
 tu persequis: resiste ei si vales. Statim q'
 ille ad pedes ei' accessit et ei in oib' obedi-
 uit. Prouer. xv. Aia q' audit increpationes
 vite in medio sapiētū cōmorabit: q' abijcit
 disciplinā despiciat aiām suā. Et Prouer. b.
 xxv. Qui corripit hoīem grām inueniet
 apud eū magis q' ille q' eū p' lingue bladi-
 mēta decepit. Et sicut Tull' dī: Amici
 ei officii ē amicū corrigere. Sed heu pau-
 ci sunt hodie coreprozes: sed multi adu-
 latores. Seneca. Dīstrabo tibi o hō qd
 p' dicit' dicit' dicit. s. q' vez dicat eis. q' dic ho-
 mib' nō qd al' qñ vellēt audire: s; qd vel-
 lent oi tpe audiuisse. Itē docuit btiūs ber-
 nard' ad spūalis vite aplozē pfectū ex-
 hortādo. Ad Titū. ij. Loqre et exhortare
 Un ipse in lecto mort' decubens dixit fra-
 trib' suis: Tria vob' obfūada relinq' que
 ego p' virib' obseruaui. Remini scādālū fe-
 ci: Vin' sensus meo q' alteri' credidi. Re-
 sus de ledere vindictā nunq' experij. Ec-
 ce charitate: obedientiā: et hūilitatē vob'
 relinq'. Itē etiā sel' eū quidā nouici' tēra-

tus diceret. Nunq' ampl' let' ero. Vir
 dei p' suā exhortatōz sic eū solat' ē oīas
 etiā p' eo q' spē ait: Nunq' apl' tris' ero

Tertia est doctrina factor.

Et hec est potissima. Unō ipse dī in pla-
 ad balduinū abbatē. Vemento voci tue
 dare vocē p'curis qd illō inq's: vt opa tua
 verbis p'cināt: imo verba opib': vt cures
 vīz prius facere q' docere. Hec ille. Qm
 itaq' ei' vita scitissima erat: nō et' doctri-
 na erat efficacissima. Dat. v. Qui fecerit
 et docuerit: hic magn' vocabit' in regno
 celoꝝ. Patz igit' q' b. bernard' exemplū
 dedit nobis erudicti et instruedi alios. p'
 pter qd recte dī: q' memoria eius in bene-
 dict' hōne est.

Tertiu' exemplū qd nobis dedit be-
 atus bernard' est exemplū inqren-
 de diuinitatis. Ps. Inqrentes ac-
 dīm nō minuent omi bono. Semp' vitq'
 toto corde q'siuit dīm et p'cipue triplici via
 Prima est via fructuose lectiois
 Secda est amorose meditatiois.
 Tertia est affectuose deuotiois

Primo via fructuose lectio

ms. Frēqnter em sacras scripturas lege-
 bat: nō tm vt sciret: sed pot' vt deū inue-
 niret. Figura. Legim' Luc. ij. q' Da-
 ria et ioseph inuenerat iesum in medio do-
 ctōꝝ et. Unde ipse Bern. sup' Lan. sic dī
 ser. xxxvij. Scias q' ordine: quo studio: q'
 sine queq' nosse oporteat. q' ordine vt illō
 pus qd matur' ad salutē. q' studio vt id
 ardentius qd vehemēt' ad amorē. q' sine
 vt nō ad inanē glām aut curiositatē: s; tm
 ad edificatiōem suā vel proximī. Sū nā
 q' q' scire volūt eo sine tm vt sciant: et tur-
 pis curiositas est. Et sunt qui scire volūt
 vt sciant ipi: et turpis vanitas est. Et sunt
 qui scire volunt vt suam scientiā vendant
 verbi causa p' pecuniā: p' honozib': et tur-
 pis questus est. Sed sunt quoq' qui scire
 volunt vt edificēt: et charitas est. Et sunt
 qui scire volunt vt edificent: et prudentia
 est. Hoz' omnū soli vltimi duo modi nō
 inuentunt' in abusione scientie. Hec ille.
 Btiūs itaq' b. scpruras legebat n' vt scirz
 tm: meq' vt sciret: s; vt mag' edificaret et

De sc̄to Bartholomeo

afficeret ad deū: sic in lectioe sua deū q̄
rebat. Iſido. de s̄. bo. Semini p̄fert do-
nū lectio sc̄tāz scripturaz: siue q̄ intel-
ctū mēt̄z erudit: siue q̄ a mūdi vanitatib⁹
abstractū hoīez ad amorē dei p̄ducit. Se-
mitā em̄ est lectiois studiū. Primū quō
scripture intelligant. Secūdu qua vtili-
tate dicantur.

Sec̄do quesitū d̄m via

amoroſe meditatiois. Un̄ ip̄e dicit in suis
meditationib⁹. Cū dei remiſſioz in me-
morā eū inuenio et in ea de eo in eo dele-
ctor: s̄m q̄ ip̄e mibi donare dignat. Hec
ille. Iſe v̄nīz mltū meditat⁹ erat. Un̄
cū iam in gella nouicioz habitasset p̄ anū
nesciebat an haberet testudinē: et cū iam
sepi⁹ eccliam intrasset nesciebat tres in ca-
pite ei⁹ fore fenestras. Mens em̄ sua cir-
ca dina meditādo versabat⁹: et p̄ tales me-
ditatioes semp in dei amore accēdebat.
P̄s. In meditatioe mea exardescet ignis
Iſe aut̄ amor feruidus ē q̄ deū inuenit.
Hugo sup̄ Jo. Maior est dilectio q̄ in-
telligentia. Intelligentia foris stat vbi
charitas intrat.

Tertio via affectuose de-

uotionis. Lu. xj. Petite et dabit vob: quere-
te et inuenietis. Beat⁹ vltiqz bernardus
deuotissim⁹ erat. Deuotio aut̄ vt dicit Hu-
go de sc̄to victore: est pi⁹ et humilis affe-
ctus in deum. Humilis in q̄ Sap. j. d̄r.
In simplicitate cordis querite illū. Que-
ruit ergo deū p̄ piām deuotionē et p̄fecto
inuenit: qz dicit p̄s. Prope est d̄ns oibus
inuoçantib⁹ eū. Et Sap. v. Preoccupat
eos q̄ se cōcupiscūt. Et dicitis itaqz appa-
ret q̄ exemplaris nobis sc̄tissima b̄ti ber-
nardi cōuersatio: p̄pter qd̄ laudabilis est
eius memoria et nobis p̄ximū fructuo-
sa. Iō bene dicit⁹ q̄ memoria ei⁹ in be-
nedictioe est. Satagam⁹ igit̄ fratres ad
tantū virtutis exemplar mēt̄is oculos at-
tollere: et vt mores eius sanctissimos imi-
tari possimus rogemus eū quatinus suis
meritis et p̄ciib⁹ grām illā a d̄no p̄sequamur
q̄ sue sc̄ritati p̄formes effecti ad celestis
gl̄ie benedictionē pertingere mereamur.
Amen.

De sc̄to Bartholomeo ap̄to.

De sui vos

vt eatis et fructū afferatis
et fruct⁹ vt inaneat. Iō. xj.
Mirabilis p̄fecto dei charitas in c̄tos
electos suos q̄s elegit vocauit et posuit vt
eantes fructū afferat nō p̄ ip̄o deo (qz vt
di. p̄s. Bonoz meoz nō eger) s̄ p̄ semet
ip̄is. Iō dixit discipulis suis. Nō vos me
elegistis: ego elegi vos et posui vos vt eatis
et fructū afferatis. In charitate p̄petua dilex-
it te. Iō attraxit te miserans. In verbis
aut̄ p̄positis tria p̄cipue tangit circa b̄tm
bartholomeū et alios c̄ti discipulos et ele-
ctos quoz p̄replatio nos in amore dei in-
flāmare debet.

Primū est sue p̄ditiois firmitas virtuo-
sa. cū d̄r. Posui vos. i. fūdauit et stabiluit.
Secūm ē sue firmitat⁹ vtilitati fructuo-
sa. cū dicit. vt eatis et fructū afferatis.

Tertū ē sue vtilitatis p̄petuas gratio-
sa. cū d̄r. et fruct⁹ vt inaneat.

Primo igit̄ in illis p̄bz tangit sue cō-
ditiois firmitas p̄uosa vt sic imple-
ret b̄tm bartholomeū illud Eccl. v.

Esto firm⁹ in via d̄i. Un̄ di. d̄s. Posui
vos. i. fūdauit et stabiluit p̄ gr̄az. j. Eoz. iij.
Sicut sapiēs architet⁹ fūdamentū posuit.
Posuit aut̄ d̄ns b̄tm bartholomeū super
triplex fūdamentū firmissimū.

Primū ē fūdamentū p̄tuz directiue.

Secūm ē fūdamentū p̄tuz subiectiue.

Tertū ē fūdamentū p̄tuz p̄ceptiue.

Primū igit̄ est fūdamentū
et. Et hec p̄tus ē fides q̄bz alias p̄tuz
dirigere in finē debuit. Un̄ hec ē colūna
de egypto tenebrāz intellectu potēt educi-
cēs. Exod. xij. Hec aut̄ ex parte filioz
israel lucida erat: et ex parte egyptioz re-
nebroſa. Sic fides fidelib⁹ lux est quā in-
fideles tenebras reputāt. Iſa ē stella ma-
tutina solē iusticie p̄ueniens p̄ quā oritur
lux gr̄e quā seq̄ lux gl̄ie. Iſa est stella re-
ges sp̄iales ad saluatorē p̄ducēs. Aug⁹.
Fides ē illuminatio mēt̄is ad sumā p̄tuz
ctiua. Ro. v. Accessum h̄m⁹ p̄ fide. Est
etiā fides fūdamentū firmissimū. Hebr. e.
vj. Fundamentū fidei stat. Et. j. Eoz. iij.
Fundamentū aliō nemo p̄tponere. Et.